

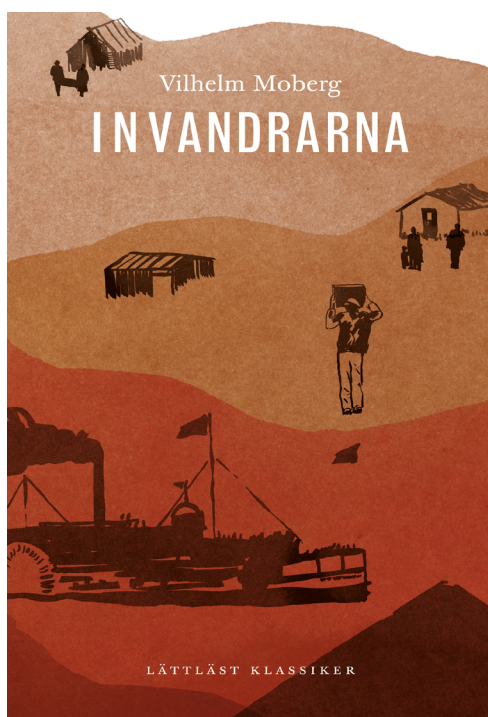
Handledning till *Invandrarna* av Vilhelm Moberg, bearbetad av Cecilia Davidsson

Uppgifter: Textfrågor, diskussionsfrågor och gemensam läsning

Bokens lättläsnivå: 6 (1 är lättast och 6 svårast)

Målgrupp: Handledningen fungerar för unga vuxna och vuxna i olika skolformer och i bokcirklar

Om boken

Karl Oskars, Kristinas och de andras resa fortsätter. De kommer fram till New York men måste färdas vidare över land för att komma fram till Minnesota, där de planerar att bo. Inte heller den resan blir lätt, både flod- och landvägen tar lång tid. Det är olidligt hett och farliga sjukdomar sprids.

När de äntligen kommer fram är orten, är det inte riktigt vad de tänkt sig. Hemmen är primitiva och det börjar bli sent på året. Karl Oskar och Kristina kämpar vidare, med att skaffa ett enkelt hem, få mat på bordet och göra allt de kan för sina barn. Och Karl Oskars bror Robert är inte nöjd, han drömmer om att ge sig iväg igen, och hitta guld i det nya landet.

Handledningen är skapad av Jenny Edvardsson.

Introduktion av boken

Framför dig har du boken *Invandrarna*. Vad tror du att den ska handla om och varför tror du att den ska handla om just detta?

Läs baksidetexten och titta på omslaget. Skriv sedan en kort reflektion.

Till din hjälp har du de två meningarna nedan:

Jag tror att romanen *Invandrarna* ska handla om....

Jag tror det för att...

Textfrågor

Textfrågor till del 1: Sökare av nya hem (sidan 9 till 100)

Framme i New York

1. När kom Karl Oskar och hans familj fram till Amerika?
2. Varför fick inte utvandrarerna lämna båten?
3. Vad är kolera?

Svenska pengar blir amerikanska

1. Varför går kapten Lorentz i land?
2. Kaptenen sätter ut vakter vid båten. Vad beror det på?
3. Kaptenen ogillade hur folk betedde sig i Amerika. Hur ser man det i texten?

En lång karl med stor näsa

1. Hur ska Karl Oskar och de andra svenskarna ta sig till Minnesota?

Ska de bli slavar?

1. Ulrika är orolig. Vad beror det på?
2. Karl Oskars bror Robert har ljugit. Vad har han ljugit om?

Invandrarna i den gröna parken

1. Varför ville Danjel flytta till Amerika?

Mjölk och vetebullar

1. Den bulle som Karl-Oskar hade med sig till Kristina skilde sig på många sätt från de rågkakor de ätit på båten. Vilka är skillnaderna?
2. Hur brukade Kristina och hennes familj fira midsommar?

Första brevet till Sverige

1. Karl-Oskar skriver brev till sina föräldrar. Han väljer att skriva om det Nya landet och inte om båtresan. Varför tror du att han väljer att lämna båtresan utanför?

Ett glatt skepp

1. Robert vill åka med skeppet Angelica. Vad beror det på?

En stad full av mördare

2. New York hade rykte om sig att vara en stad full av mördare och förbrytare. Stämde ryktet?

Den vackraste gatan

1. Vilken är den bredaste och vackraste gatan i världen?
2. Arvid är rädd om sitt ur, sin klocka. Vem har han fått det av?

En döing reser sig upp

1. Mannen på marken är inte död. Vad har hänt med honom?

Resan fortsätter

1. Prästen i Sverige hade sagt att järnvägen var en ondskefull uppfinning. Vad kan han ha menat med det?

Alla plågas utom Ulrika

1. Karl Oskar dricker brännvin för att slippa bli sjuk. Vad säger han att brännvinet gör?

Dela med sig

1. Varför tvekar Kristina att dela med sig av sin mat?
2. Vilka får ta del av Kristinas mat?

Fattigt folk, rikt folk

1. Människorna på ångbåten Sultana behandlades på olika sätt beroende på vilka de var och vart de kom ifrån. Ge några exempel från texten.

2. Vad är skakarna och piskarna?

Karl Oskar och Ulrika bråkar

1. Vad bråkar Karl Oskar och Ulrika om?

Var är Lill-Märta?

1. Karl Oskar och Ulrika blir vänner igen. Hur kommer det sig?

Goda vänner

1. Ulrika berättar om sitt liv i Sverige. Vad får läsaren reda på?

2. Vem är det Ulrika blir vän med?

Ett hav av gräs

1. Vad är prärie för något?

Begravningar

1. Hur blev man smittad av koleran?

2. Vad gör människorna på båten för att slippa bli smittade av koleran?

Gud hämtar Eva

1. Hur förklara Danjel Evas död?

Rövarna

1. Vad händer med Karl Oskar när han beger sig iväg för att skaffa mjölk?

2. Vilka är rövarna?

Far bloar

1. Varför oroar sig Kristina för Karl Oskars sår?

Det sista skeppet

1. Vem var Red Wing?
2. Varför skulle vintern bli svår för invandrarna?

Diskussionsfrågor till romanen *Invandrarna*

Språkets betydelse

Att inte kunna det språk som talas i landet man flyttar till kan leda till problem och svårigheter.

1. Vad känner Karl Oskar och Kristina när de inte kan prata eller förstå det nya språket? Ge gärna exempel från texten.
2. Vilka problem och svårigheter möter Karl Oskar och Kristina när de inte kan prata amerikanska? Ge gärna exempel från texten.
3. Kan du känna igen dig i Karl Oskars och Kristinas upplevelser och svårigheter? Vilka? Hur upplevde du dem? Skriv en kortare text (max ½ A4-sida) där du beskriver dina upplevelser och känslor. Berätta för en någon annan i gruppen om det du skrivit ner.

Att byta identitet

I boken är det flera karaktärer som väljer att lämna Sverige för att få börja om i Amerika. Vi har exempelvis prästen Danjel som i Sverige blivit förbjuden att predika och vi har Ulrika som i Sverige levt som prostituerad.

1. Går det att byta identitet och bli någon annan så snart man hamnar i ett nytt land eller i en ny miljö? Eller är man samma person som innan?
2. Hur går det för Danjel och Ulrika: Kan de skapa sig nya identiteter i Amerika?

Gemensam läsning av boken *Invandrarna*

Tanken är att boken läses gemensamt i form av etappläsning. Vissa avsnitt läses högt medan andra läses av deltagarna själva.

Etappläsning 1: sidorna 9 till 22

Det första kapitlet läses högt. Under läsningen får deltagarna samla stödord från texten. Stödorden ska användas till en kortare skriftlig sammanfattning.

Du har nu fått höra de första fyra kapitlen i boken *Invandrarna*. Din uppgift blir att kort sammanfatta dessa. Vad händer i kapitlen? Vad är karaktärerna med om?

Etappläsning 2: sidorna 22 till 58

Deltagarna läser dessa sidor på egen hand. Under läsningen funderar de över frågorna nedan och skriver ner sina svar:

1. Hur tycker du att din läsning gått? Har det varit lätt, svårt eller kanske spännande att läsa? Varför har det gått på detta sätt?

2. Vilka tankar har boken väckt hos dig?

Vad har du fastnat för under din läsning? Välj ut minst tre citat eller händelser från romanen och skriv om dessa.

3. Diskutera dina tre citat/händelser med de andra deltagarna, har ni valt samma eller helt olika?

Etappläsning 3: sidorna 59 till 61

Läs gärna sidan 59 till 61 högt. Diskutera sedan citatet nedan med deltagarna.

Att bli annorlunda

I detta kapitel delar Kristina med sig av den mat hon har kvar. Hon tvekar till en början. I boken kan man läsa följande:

”De hade lämnat Sverige, de var i ett nytt land.

Folk betedde sig annorlunda än därhemma.

Kanske måste också hon bete sig annorlunda?”

Hur tänker du kring detta citat? Är det så att man måste bete sig annorlunda när man kommer till ett nytt land? Varför måste man det i så fall? Och hur annorlunda ska man bli?

- Fundera först själv. Skriv ner några stödord.
- Diskutera sedan med en annan deltagare.
- Diskutera slutligen med övriga gruppen.

Etappläsning 4: sidorna 61 till 99

Deltagarna läser dessa sidor på egen hand. Under läsningen funderar de över frågorna:

1. Vilka är de största skillnaderna mellan Sverige och Amerika enligt karaktärerna i boken?
2. Vilka problem och hinder ställs invandrarna för när de reser i Amerika?

Skriv ner svaren.

Etappläsning 5: sidorna 101 till 109

Läs gärna sidan 101 till 109 högt. Diskutera sedan frågan nedan med deltagarna.

Att vara god

I boken får vi möta pastor Jackson som öppnar upp sitt hem för invandrarna. Han ger dem mat och en sovplats för natten. Han hjälper invandrarna när ingen annan vågar. Det han gör kan räknas som en god gärning.

Men vad innebär det att vara god? Och i vems ögon är man god?

1. Fundera först själv. Skriv ner några stödord
2. Diskutera sedan med en annan deltagare
3. Diskutera slutligen med övriga i gruppen

Etappläsning 6: sidorna 109 till 153

Deltagarna läser på egen hand. Under läsningen funderar de över följande frågor och svaren skrivs ner:

1. Hur är karaktärerna? Vad har de för drivkrafter och hur förändras de?
2. Vad utmärker romanens miljö, och hur påverkas man av att bo där?

Ett brev hem

Efter läsningen ska deltagarna skriva ett brev hem, precis som Karl Oskar. De väljer själva vem de ska skriva sitt brev till. De ska utgå ifrån att de precis blivit invandrare och de ska beskriva det de varit med om antingen under sin resa till det nya landet eller om sin första tid i Amerika.

Etappläsning 7: sidorna 153-161

Läs gärna sidan 153 till 161 högt. Diskutera sedan frågan nedan med deltagarna.

Karl Oskar och Kristina har nu fått ett nytt hem. I boken kan man läsa:

"I en liten koja vid sjön Ki-Chi-Saga
började Karl Oskar och Kristina sitt nya liv.
De började om sitt liv som bönder,
och allt måste de göra från början.
Att börja om"

Karl Oskar och Kristina får börja om sitt liv som bönder. Vilka svårigheter ställs de inför? Och vilka möjligheter ser de?

Etappläsning 8: sidorna 161 till 199

Deltagarna läser på egen hand. Under läsningen skapar de egna frågor till boken. De skapar frågor till texten (alltså frågor där svaren går att utläsa direkt i texten), frågor mellan raderna (frågor där svaren inte går att hitta direkt utan som läsare måste man på egen hand lägga ihop olika saker och dra slutsatser) och frågor bortom raderna (frågor där svaren finns hos en själv eller i det omgivande samhället).

När de läst och skapat frågor sätter de sig i mindre grupper. De går igenom sina frågor och låter gruppen hjälpa till att besvara dem.

Etappläsning 9: sidorna 201-217

Läs gärna sidan 201 till 217 högt. Diskutera sedan frågan nedan med deltagarna.

Oro

I boken oroar sig Karl Oskar för sin lillebror Robert. Vi kan läsa:

"Karl Oskar hade alltid varit lite bekymrad
över sin yngre bror.
Han var inte uthållig i arbetet.
Ibland var det som om han varken såg eller hörde.
Han var en drömmare."

Varför tror du att Karl Oskar var orolig för att Robert var en drömmare?

Etappläsning 10: sidorna 217 till 278

Deltagarna läser på egen hand. Under läsningen funderar de över följande frågor och svaren skrivs ner:

1. Vem av karaktärerna i boken kan du identifiera dig med? På vilket sätt kan du känna igen dig själv?
2. Vem av karaktärerna har du svårt att identifiera dig med? Varför har du svårt att identifiera dig med denna karaktär? Identifiera betyder känna igen sig i.
3. Vilken betydelse har miljön för handlingen? Kunde boken lika gärna ha utspelat sig någon annanstans? Ge exempel och motivera dina svar.
4. Vad kan vi som läser boken idag lära av den, anser du?